

M.A. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April- 2019

CLASSICAL EPIC- RAGHUVAMSA CANTO 1 AND 14
(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. (૦૮)
- (૧) અથવા કૃતવાગ્દ્વારે વંશેડસ્મિન્ પૂર્વસૂરભિઃ।
ગણૌ વજ્રસમુત્કીર્ણ સૂત્રસ્યેવાસ્તિ મે ગતિઃ। (૧-૪)
- (૨) દુદોહ ગાં સ યજ્ઞાય સસ્યાય મધવા દિવમ્।
સમ્પદ્ધિનિયમેનોભૌ દધતુર્ભવનદ્વયમ્॥(૧-૨૬)
- (૩) આનન્દજઃ શોકજમશ્ચુ બાષ્પસ્તયોરશીતં શિશિરો બિભેદ।
ગઙ્ગાસરટવોર્જલમુષ્ણતપ્તં હિમાદ્રિનિષ્પન્દ હવાવતીર્ણઃ॥(૧૪-૬)
- (૪) તવોરુ કીર્તિઃ શ્વસુરઃ સખા મે સત્તાં ભવોચ્છેદકરઃ પિતાતે।
ધુરિ સ્થિતા ત્વં પતિદેવતાનાં કિં તન્ન યેનાસિ મમાનુકમ્ય્યા॥(૧૪-૭૪)
- પ્રશ્ન-૧(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સસંદર્ભે સમજાવો. (૦૬)
- (૧) હેમ્નઃ સંલક્ષ્યતે હ્યગ્રૌ વિશુદ્ધિઃ શ્યામિકાપિ વા।
- (૨) તિતીર્ષુદુસ્તરં મોહાદુડુપેનાસ્મિ સાગરમ્।
- (૩) ધર્માર્થકામેષુ સમાં પ્રપેદે યથા તથૈવાવરજેષુ વૃત્તિમ્॥
- (૪) છાયા હિ ભૂમૈઃ શશિનો મલ્ત્વેનારોપિતા શુદ્ધિમતઃ પ્રજામિઃ।
- પ્રશ્ન-૨ રઘુવંશ - ૧ ને આધારે દિલીપનું પાત્રાલેખન કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ સીતાત્યાગ પ્રસંગમાં કાલિદાસે કરેલા મૌલિક પ્રદાનની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૩ 'રઘુવંશમ્' ના સર્ગ - ૧૪ નું રસદર્શન કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ મહાકાવ્યના લક્ષણો આપી, 'રઘુવંશમ્' નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
- પ્રશ્ન-૪ રઘુવંશ - (સર્ગ-૧ અને ૧૪) ના આધારે કાલિદાસની કાવ્યશૈલીની વિશેષતાઓ દ્રષ્ટાંત સમજાવો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ કાલિદાસનું જીવન તથા કૃતિઓ વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- (૧) સીતાપ્રેષિતઃ સન્દેશઃ।
- (૨) વસિષ્ઠાશ્રમાભિગમનમ્।
- (૩) રઘુવંશી રાજાઓના ગુણો.
- (૪) ઉપમા કાલિદાસસ્ય।